

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep
0032 OSLO

Dato: 18.09.2017
Deres ref.: 17/1829
Vår ref.: 2017/6731 GROENNER

Revisjon av langtidsplan for forskning og høyere utdanning

Det vises til brev fra Kunnskapsdepartementet datert 5.5.2017.

Vedlagt oversendes høringssvar fra Universitetet i Oslo til revisjonen av Langtidsplanen for forskning og høyere utdanning. Videre stiller Universitetet i Oslo seg bak høringssvaret fra Helse Sør- Øst RHF som en av de viktigste strategiske samarbeidspartnerne for universitetet.

Med hilsen

Svein Stølen
rektor

Gunn-Elin Aa. Bjørneboe
universitetsdirektør

Saksbehandler:

Torbjørn Grønner

+4722857015, torbjorn.gronner@admin.uio.no

Rektor

Postadr.: Postboks 1072 Blindern, 0316 Oslo
Kontoradr.: Lucy Smiths hus,
Problemveien 7, 9. et., 0313 Oslo

Telefon: 22 85 63 03
Telefaks: 22 85 44 42
postmottak@admin.uio.no
www.uio.no
Org.nr.: 971 035 854

Innspill fra Universitetet i Oslo til revisjonen av Langtidsplan for forskning og høyere utdanning

Da Norge fikk sin første langtidsplan for forskning og høyere utdanning var dette en milepæl i utformingen av norsk politikk innen feltet. For å sikre et vitalt system for forskning og høyere utdanning er langsiktighet, forutsigbarhet og kvalitet grunnsteinene som politikken må bygge på. Langtidsplanen har langt på vei lyktes med dette og det er all grunn til at virkemidlene som bidrar til de tre grunnsteinene hegnes om og videreutvikles. Produktivitetskommisjonens understrekning av kvalitet som helt grunnleggende for all forskning og høyere utdanning er etter UiOs mening helt avgjørende. Planen må i stor grad videreutvikle konsentrasjon og kompetansebygging i sektoren og vi må unngå nye virkemidler som virker fragmenterende eller som reduserer koblingen mellom forskning og høyere utdanning. Ikke minst er det viktig å fortsette satsingen på langsiktig, grunnleggende forskning og å støtte opp om forskningsmiljøer som er i det internasjonale toppsjiktet eller har potensiale til det. Innvilgningsprosenten innen mest konkurranseutsatte virkemidlene er bekymringsfull lav. Som poengtert i innspillet LAB-FAB-APP - *Investing in the European future we want* (Lamy-rapporten), skrevet av den uavhengige høy-nivå ekspertgruppen i forbindelse med utviklingen av EUs FP9, bør innvilgningsprosenten innen sentrale virkemidler ikke falle under 20-30 prosent. Dette er et hensyn som må ivaretas for at nasjonale virkemidler som ligger inne i langtidsplanen skal ha ønsket langsiktig effekt for norsk forskning og høyere utdanning.

Styrket konkurransekraft og innovasjonsevne, løsning på de store samfunnsutfordringene og utviklingen av fremragende fagmiljøer bør ligge fast som de tre overordnede målene for perioden. De seks hovedprioriteringene bør ligge fast, men komplementeres. Behovet for en slik justering skyldes at LTP ikke i tilstrekkelig grad reflekterer betydningen av perspektiver fra HUMSAM¹-området. Skjematisk vil hovedprioriteringene i langtidsplanen da kunne illustreres som følger.

Denne revisjonen er helt påkrevd og aktualisert av store samfunnsmessige endringer og endringer i kunnskapssektoren siden planen ble utarbeidet, endringer som påvirker hvordan LTP som forsknings- og utdanningspolitiske virkemiddel fungerer.

For at planen skal være et kraftfullt virkemiddel er i første rekke følgende tre justeringer nødvendig:

1. Høyere utdanning må mye klarere inn i planen. Planen bør legge stor vekt på arbeidet med å styrke utdanningsfeltet og en sterkere kobling mellom grunnleggende og mer tematisk forskning og høyere

¹ HUMSAM er humanistiske og samfunnsvitenskapelige fagområder, som inkluderer jus/rettsvitenskap og utdanningsvitenskap.

utdanning. Dette for å sikre at forskningsbaserte perspektiver preger det viktigste produktet fra universitetene: kandidatene vi utdanner.

2. HUMSAMs rolle må komme tydeligere til uttrykk i planen. Særlig er dette viktig som oppfølging av stortingsmeldingen om humaniora og forskningsrådets evaluering av norsk humanistisk forskning og den pågående evalueringen av samfunnsvitenskapene i Norge. UiO foreslår at det gjøres ved:
  - a. Understreke og konkretisere betydningen av dette innenfor hver av satsningene
  - b. Prioritere et eget temaområde for forskning på kulturelle og institusjonelle endringsprosesser. Samfunnsutviklingen etter 2004 aktualiserer med full tyngde betydningen av disse endringsprosessene og de danner kjernen av samfunnsutfordringer som norsk forskning må forholde seg til.
3. Sikre større sammenheng mellom de prioriterte temaområdene gjennom tydelige tverrgående perspektiver:
  - a. Internasjonalisering
  - b. Digitalisering
  - c. Bygg og øvrig infrastruktur (som vil bli behandlet i en egen investeringsplan)

Nedenfor utdyper og begrunner vi behovet for justeringer på disse tre punktene:

Sterkere kobling mellom høyere utdanning og grunnleggende og tematisk forskning

God høyere utdanning er en av betingelsene for å realisere Langtidsplanen. En tett kobling mellom forskning og høyere utdanning (på alle nivåer) er den mest effektive måten å spre kunnskap fra forskning på, både direkte gjennom eksponering og deltagelse i forskning og indirekte gjennom opplæring i å forske og å tilegne seg forskningsresultater etter endt utdanning. Det er avgjørende at vi utvikler et solid kunnskapsgrunnlag for hva god høyere utdanning innebærer. Det må også være en god sammenheng mellom grunnopplæringen og høyere utdanning.

Kandidater med ferdigheter og kunnskaper som de har tilegnet seg gjennom en forskningsbasert utdanning er en av de viktigste mekanismene for kunnskapsoverføring til samfunns- og næringsliv. Ved de forskningsintensive universitetene må utdanningene koples til forskning på alle nivåer. Kandidatene skal evne å tilegne seg forskningsbasert kunnskap og delta i kunnskapsutviklingen ved å innhente ny forskningsbasert kunnskap når de er i arbeidslivet.

Kandidatene skal ha den kunnskap som etterspørres og de ferdighetene som trengs for å være positive bidragsytere i samfunnsutviklingen, herunder tilegne seg egenskaper for å bidra til viktige omstillinger i arbeidslivet og fremtidige krav til kompetanse i arbeidslivet. Høyere utdanning er sentralt for utviklingen av hovedprioriteringene i samspill med forskningen. Høykvalifiserte arbeidstakere som Norge trenger for å opprettholde og styrke vår internasjonale konkurransekraft skapes best når forskning på høyt

internasjonalt nivå kobles tett til høyere utdanning, enten det dreier seg om et innovativt og bærekraftig næringsliv; havbasert forskning og innovasjon; klima, miljø og miljøvennlig energi; muliggjørende teknologier; fornyelse av offentlig sektor og utdanningssektoren. For de tematiske prioriteringene som planen legger opp til vil betydningen av god balanse mellom dybde i disiplinene og bredde i form av tverrfaglighet innen forskning og høyere utdanning være svært viktig. Konkrete tiltak:

Videre utvikling av svært positive ordninger som Sentere for forskningsbasert utdanning (SFU), INTPART-internasjonaliseringsordningen som kobler forskning og utdanning, samt utvidelse av prøveordningen med forskerlinjer er viktig. Her bør videre utlysninger som også støtter opp under honours degree programmer vurderes. I tillegg bør koplingen mellom forskning og utdanning tillegges vekt i ulike senterordninger som SFF, SFI, FME og ved nasjonalt koordinerte utlysninger innen tematiske programmer.

Tydeliggjøring av HUMSAMs rolle i å nå målsetningene i langtidsplanen

Den reviderte langtidsplanen bør legge større vekt på HUMSAMs bidrag til å nå målene for norsk forskning. Dette gjelder gjennomgående for de tematisk prioriterte områdene. Det er en nødvendig forutsetning for at samfunnet skal kunne møte de utfordringene som samtlige av de tematiske satsningsområdene i langtidsplanen beskriver. I introduksjon til langtidsplanen er dette nevnt (Meld. St. 7(2014-15), s. 8) men det er ikke tilstrekkelig tematisert i øvrige deler av langtidsplanen og i den faktiske oppfølgingen av planen. Det er også helt klart en del av kompetansebehovet som de tematiske satsningsområdene aktualiserer. I kommende periode for langtidsplanen vil lærestedene utdanne de kandidatene som i praksis skal håndtere de store samfunnsutfordringene som beskrives i planen. Utdanning innenfor HUMSAM-fag som er tett koblet på de prioriterte områdene i langtidsplanen vil derfor være avgjørende for at forskningen skal ha den tiltenkte samfunnseffekt. Samfunnsutfordringene har sitt utspring i menneskelige handlinger, står i en historisk-kulturell kontekst og er avhengig av kollektive institusjonelle ordninger for å kunne adresseres. De berører alle områder av samfunnet - kultur, identitet, tradisjoner, økonomi, forvaltning og politikk. Samfunnsutfordringer kan ikke effektivt håndteres uten at man har språklig og kulturell kompetanse, forståelse for den historiske og kulturelle sammenheng de i står i og uten innsikt i hvordan samfunnsinstitusjoner virker, endres og vedlikeholdes.

Dette er tilfelle når det dreier seg om forvaltning og næringsutvikling av havbaserte ressurser – HUMSAM-perspektiver vil her være avgjørende for å forstå og få til overgang til ny teknologi og en kunnskapsbasert bærekraftig ressursforvaltning og fordelingskonflikter og -effekter av disse endringene. På samme måte er forskning for samfunnsutfordringen knyttet til klima, miljø og miljøvennlig energi mangelfull uten kunnskap om hvordan mennesker, samfunnsinstitusjoner og politisk-administrative system innenfor og på tvers av nasjonale grenser reagerer og håndterer endringer i miljø og klima, og hvordan slike endringer har blitt håndtert i historien. Norsk samfunnsforskning er sterk innenfor dette feltet og miljøhumaniora er likeledes et voksende felt. Det må satsningen innenfor dette prioriterte området dra nytte av og støtte opp under. Uten systematisk satsing på forskning med HUMSAM-perspektiv her vil langtidsplanen ikke kunne lykkes med å nå de ambisiøse målene som er satt.

Prioritering av forskning for fornying av offentlig sektor er viktig, men for smalt definert. Det prioriterte området «Bedre offentlige tjenester» bør omdøpes til fornying av offentlig sektor. Videre bør denne tematiske prioriteringen ikke bare innebære forskning på offentlig tjenesteproduksjon innenfor helse, omsorg og velferd, men den må også inkludere utdanningssystemet som en av de viktigste områder der fornyingen vil ha stor samfunnseffekt. Høyere utdanning og grunnopplæringen er avgjørende for samfunnsutviklingen og fornying. Uten et godt fungerende utdanningssystem der elever og studenter utvikler faglig bredde og dybde samt fagovergripende kompetanser vil det være stor risiko for at deres samfunnsdeltagelse svekkes og sosial ulikhet øker, og evnen til fornying svekkes. Muligheter til å ta del i og påvirke utviklingen beror på kunnskap og kompetanse hos medlemmer i samfunnet. Likeledes kan de store samfunnsutfordringer knyttet til helse, utdanning, overgang fra utdanning til arbeidsmarked ikke adresseres uten å innlemme en tverrfaglig tilnærming og HUMSAM-perspektiver. Fornyning av offentlig sektor må funderes på kunnskap om hvordan offentlig forvaltning og tjenesteyting organiseres og endres og hvordan de virker i praksis, og ikke minst hvordan offentlig institusjoner, sivilsamfunn og marked virker sammen, på tvers av sektorgrenser og på tvers av styringsnivå.

Humaniora-perspektiver og samfunnsvitenskapelige perspektiver må altså trekkes bedre og mer eksplisitt inn i beskrivelsen av de tematiske satsningene i den nåværende langtidsplanen for forskning og høyere utdanning. Likeledes er dette revisjonen av langtidsplanen et mulighetsvindu for å følge opp regjeringens politikk for humaniora. Konklusjonene i Humaniorameldingen er helt i tråd med signalene i OECDs landrapport for 2017, som etterlyser et bredere kunnskapsperspektiv i norsk forskningspolitikk, med mer vekt på kontekstuell og systemisk problemforståelse og advarer mot å snevre forskningen på aktuelle samfunnsutfordringer for mye inn, slik den nåværende langtidsplanen i for stor grad gjør. Et klarere fokus på HUMSAM-fagenes forskningsbidrag er også sentralt for å nå ambisjonene om å fremme/skape/utvikle verdensledende miljøer. Det er åpenbart at disse fagområdene har en sentral rolle i et vitalt forsknings- og høyere utdanningssystem.

Dette vil imidlertid ikke være nok for å følge opp langtidsplanens overordnede mål om å løse de store samfunnsutfordringene Norge står overfor. I tillegg til de utfordringer langtidsplanen nevner er det åpenbart at kulturelle og institusjonelle utfordringer de senere årene har vist seg stadig mer presserende og komplekse. Langtidsplanen bør derfor prioritere forskning på kulturmøter og kulturelle konflikter, kulturell kompleksitet og identitet. Først i et slikt bredt perspektiv kan fenomener som migrasjon, ulikhetsskapende prosesser og marginalisering forstås. Likeledes viser de siste tiårs samfunnsutvikling, nasjonalt og globalt, hvordan samfunnsmodeller og institusjoner som har vært tatt for gitt blir utfordret når det gjelder effektivitet, legitimitet og tillit. Det trengs kunnskap om hvordan samfunnsinstitusjoner som holder det moderne samfunnet sammen håndterer disse utfordringene og hvilke institusjonelle ordninger som gjør det mulig å leve med økende kulturelle forskjeller og interessekonflikt. Kulturelle og institusjonelle endringsprosesser er dyptgripende og blir synlige i spenningsfeltet mellom individer og samfunnets ulike institusjoner. Kulturelle endringer er tett koblet til utvikling innen teknologi, sosiale og økonomiske forhold. Det er dermed behov for et nytt satsningsområde for langtidsplanen: kulturelle og institusjonelle endringsprosesser som er basert på HUMSAM-fagenes problemforståelse. Begrunnelsen for en slik satsing er det åpenbare og påtrengende behovet for kunnskap som ikke bare umiddelbart bidrar til økonomisk

vekst men som åpner opp vår forståelse for dype samfunnsendringer, kulturell usikkerhet og hvordan tillit skapes og vedlikeholdes.

Styrket tverrgående perspektiv

Internasjonalisering

Deltagelse i internasjonale programmer og samarbeid med ledende fagmiljøer internasjonalt er vesentlig for målsettingen om å utvikle verdensledende miljøer. For å få bedre effekt av finansieringen er det nødvendig å sikre synergier og samordninger mellom nasjonal og internasjonal forskningsfinansiering, særlig EUs rammeprogram for forskning og innovasjon. Lamy-rapporten vi refererte til over foreslår en økning av budsjettene til FP9, men understreker også at suksess i EUs rammeprogram korrelerer med nivået og kvaliteten på de nasjonale investeringene i F&U. En økning i EUs budsjetter må følges av en økning i de nasjonale budsjettene, om man skal hente ut ressurser fra rammeprogrammene - er det klare rådet.

Konkurransen om forskningsmidler i EU-systemet er og vil være hard. Vi ønsker denne konkurransen velkommen, men vi må også forberede oss godt for å kunne delta i denne konkurransen. Noen virkemidler i Norges forskningsråd er allerede i dag en god "treningsarena" for forskere som senere vil søke EU, feks FRIPRO relatert til ERC. Det bør vurderes å styrke noen utvalgte virkemidlene ytterligere i denne retning. Spesielt de som er mer tematisk rettet. En større tildeling innen tematiske programmer bør kunne utløse et krav om søknad til De tematiske delene av EUs rammeprogram før ny nasjonal bevilgning er mulig.

Norge deltar i flere store internasjonale infrastrukturer for forskning (og utdanning). Norge har også noen slike infrastrukturer, særlig knyttet til Nordområdene og Arktis. Dette blir enda viktigere i årene som kommer, delvis fordi mange av de aktuelle infrastrukturene blir mer kostbare og delvis fordi forskningen blir mer sammensatt og tverrfaglig. I dette bildet vil det være viktig å ta noen store valg, både hvor og hvordan vi skal delta utenfor Norge og hva Norge skal være vertskap for. Et viktig aspekt i dette er digitalisering og håndtering av data for forsknings- og undervisningsformål. Norge har særlige forutsetninger for å gjøre dette, både robust og grønt. Konkret vil vi foreslå en langt klarere involvering av institusjonene ved utviklingen av veikart for infrastruktur, både nasjonalt og i Europa (ESFRI).

Digitalisering

Digitalisering blir stadig viktigere og den foregår overalt i samfunnet. Dette har pågått i mange år, men de siste årene har tilgang på store datamengder og metoder/verktøy for å hente innsikt/kunnskap ut av store datamengder skapt nye muligheter og utfordringer. Automatisering, også av det som tradisjonelt har blitt betraktet som kunnskapsarbeid, og utfordringer knyttet til sikkerhet, robusthet og personvern er eksempler på områder som krever stor oppmerksomhet i årene som kommer. IKT-faget er fundamentet for den digitalisering som foregår på alle samfunnsområder, men digitalisering er mer enn IKT.

Digitalisering må derfor i den reviderte planen adresseres bredere, ikke bare som en del av muliggjørende teknologier. Digitalisering er viktig for å finne løsninger på store (globale) samfunnsutfordringer,

digitalisering står sentralt i utvikling av nytt næringsliv, digitalisering er essensielt viktig i pågående og fremtidige omstillinger i næringslivet, og sist men ikke minst en forutsetning for fornying og effektivisering i offentlig sektor. En revidert plan må ta digitalisering svært alvorlig, både i forskning og høyere utdanning. Digital transformasjon omfatter likeledes helt sentrale humanistiske, rettsvitenskapelige, samfunnsvitenskapelige og utdanningsvitenskapelige temaområder og problemstillinger. De grunnleggende vilkårene for læring, deltagelse og fornyelse av institusjoner endres. Arbeidsdelingen mellom teknologier og aktører må forklares ut fra nye metoder og teorier.

Dagens studenter vil møte et arbeidsliv der digital kompetanse er avgjørende for å lykkes. I tillegg til at vi må utdanne flere med grunnleggende IKT-kompetanse, må alle studenter i alle fag få solid skolerung i digitalisering, herunder hva dette betyr i fagene og i møtene mellom fagene. Dette er vesentlig for at Norge skal lykkes med hovedelementene i langtidsplanen. Den reviderte planen må derfor i større grad ta inn over seg digitaliseringens betydning for samfunnsutviklingen generelt og for forskning og høyere utdanning spesielt.

Infrastruktur og bygg – investering og vedlikeholdsetterslep

I tillegg er det et premiss for at LTP skal nå sine mål at planen reflekterer bedre de store utfordringene universitetene har når det gjelder det enorme vedlikeholdsetterslepet på bygninger, behovet for modernisering av læringsarealer og innplassering av infrastruktur. Bygningsmassen må gjøre det mulig for universitetene å drive moderne utdanning og formidling, fremragende forskning og forskningsbasert innovasjon. Slik er det ikke i dag, bortsett fra i nyere bygninger. Vi støtter at det utarbeides en investeringsplan koplet til langtidsplanen - en forpliktende nasjonal plan for investeringer i bygg og for rehabilitering av den gamle bygningsmassen i U&H-sektoren. En slik plan må etter vårt skjønn realiseres innen 2030 skal Norge fremstå som en konkurransedyktig kunnskapsnasjon.

Vi ønsker i denne sammenheng også å minne om Stortingets behandling av Meld. St. 19 (2026-2017) *Opplev Norge - unikt og eventyrlig*, Innst. 324 S. I vedtak 722 ber Stortinget regjeringen utrede og legge frem en plan for Stortinget for hvordan vedlikeholdsetterslepet på kulturminner i Norge kan tas igjen. UiO mener en slik plan må baseres på forskningsbasert kunnskap.

Satsingen på forskningsinfrastruktur i Norges forskningsråd må videreføres og bør forsterkes.

—

I det følgende kommenteres langtidsplanen for øvrig gjennom de 5 konkrete spørsmålene stilt i høringen.

1. Hva fungerer godt i den nåværende langtidsplanen, og hva fungerer mindre godt?

a. Godt

- i. Opptrappingsplanene har fungert bra. Satsingen på utvikling av yngre forskere bør videreføres.

- ii. Sikring av god og viktig infrastruktur for norsk forskning lokalt, nasjonalt og internasjonalt fungerer bra.

b. Mindre godt

Det vises til punktene over som påpeker områder hvor det er behov for forbedring. For øvrig bør nevnes:

- i. Målet om økt tverrfaglighet og tverrsektorielt samarbeid er i mindre grad realisert.
- ii. Sektorprinsippet gir departementene et overordnet ansvar for kunnskapsutvikling for sine sektorer og innebærer både et bredt ansvar for langsiktig og grunnleggende forskning og et smalt ansvar for mer kortsiktig forskning som grunnlag for politikk og forvaltning. Sektorprinsippet som et bærende element ivaretas på en varierende måte av de enkelte sektordepartement, og det er viktig å påse at sektordepartementene ivaretar den langsiktige forskningen i tilstrekkelig grad. Det er videre en mangelfull koordineringen mellom sektorer og barrierer mellom sektorer som ikke har blitt løst opp som ønskelig.
- iii. Det er også behov for flere langsiktige virkemidler for god samhandling mellom forskning og arbeidsliv. UiO slutter seg til forslagene fra OECDs landgjennomgang når det gjelder bedre sektorkoordinering.
- iv. Mange europeiske land har et velutbygd system av private forskningsfond som finansierer både MEDNAT og HUMSAM-forskning. Langtidsplanen bør inneholde økonomiske virkemidler som kan bidra til økt investering i private forskningsfond etter mønster fra land som Danmark, Sverige og Storbritannia.

2. Er det temaer og perspektiver som bør reflekteres sterkere i planen?

Se hovedteksten over for de tre temaene og perspektivene UiO ønsker å fremheve:

- Integrering av HUMSAM og kulturelle og institusjonelle endringsprosesser som ny langsiktig prioritering
- Styrket kopling forskning og høyere utdanning, særlig ved å tydeliggjøre dette innenfor viktige virkemidler i Norges Forskningsråd.
- Økt fokus på følgende tverrgående perspektiver og prioriteringer: digitalisering, bygg/infrastruktur og internasjonalisering.

Åpen vitenskap - herunder tilgjengelighet til forskningspublikasjoner og til forskningsdata og kunnskapskilder - som et grunnleggende premiss og mål for forskning og høyere utdanning, må fremheves i den reviderte planen.

3. Hva er de største hindringene for å nå målene i planen, og hvordan kan vi overvinne dem?

- a. Fragmentering av norsk forskning. Jf. behovet for nærhet mellom forskning og høyere utdanning.
- b. Mangelfull sektorkoordinering- og samarbeid. Se kommentar under p. 1.

4. På hvilke områder kan det være behov for nye opptrappingsplaner og/eller virkemidler?

- a. Tøffeste og mest konkurranseutsatte programmene må styrkes betydelig – uten det vil målene for langtidsplanen ikke kunne la seg realisere. Spesielt er det viktig å styrke ordningen med Senter for fremragende forskning.
- b. Styrking av norsk deltagelse i EU-programmer – og som tydelig poengtert i midtveisevalueringen av Horisont2020 korrelerer suksess i EUs rammeprogram med styrken av nasjonale programmer.

Langtidsplanen bør inneholde en forpliktende plan for investeringer i bygg, herunder oppgradering av gammel bygningsmasse hos forsknings- og utdanningsinstitusjonene. Alle UiOs fire byggeprosjekter som er kritiske for å støtte opp under kjernevirksomheten bør omtales i en plan for nybygg.

1. Nytt forsknings- og undervisningsanlegg for livsvitenskap
2. Nytt Vikingtidsmuseum for Kulturhistorisk museum
3. Nybygg for klinikkfunksjonene ved Det odontologiske fakultet
4. Nytt utstillingsveksthus på Tøyen

Det er viktig at langtidsplanen reflekterer over campusstrategier som en del av byutviklingen. Dette for å sikre den nødvendige nærhet mellom kunnskapsinstitusjonen og samfunnet rundt.

5. Hva kan eventuelt prioriteres ned ved fortsatt konsentrert satsning på noen få områder?

Som det ble nevnt innledningsvis er konsentrasjon og kompetansebygging vesentlig for den kvalitetsutviklingen som er nødvendig for å realisere det overordnede målet om utvikling av verdensledende miljøer. Den reviderte langtidsplanen bør legge til grunn at struktur og arbeidsdeling i sektoren støtter opp under dette målet gjennom en differensiering av institusjonene i sektoren. Det vises til OECDs anbefalinger på dette punktet. Kvalitet må i alle tilfeller være hovedkriteriet ved tildeling av midler.